

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Dominika Polomská

Metódy a techniky na rozvíjanie receptívnych komunikačných zručností

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Prešov

2013

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Dominika Polomská

Kontakt na autora: Súkromná stredná odborná škola, Pod Kalváriou 36,
mgr.polomska@gmail.com

Názov OPS/OSO: Metódy a techniky na rozvíjanie receptívnych komunikačných zručností.

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2013

Odborné stanovisko vypracoval: Mgr. Anna Nováková-Marcinčinová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov. Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

Receptívne jazykové zručnosti. Produktívne jazykové zručnosti. Stratégie. Techniky. Metódy. Vyučovacia hodina. Internet. Cvičenia na čítanie s porozumením. Cvičenia na počúvanie s porozumením.

Anotácia

Rozvíjanie produktívnych jazykových zručností predchádza rozvíjanie receptívnych jazykových zručností. Malá pozornosť venovaná receptívnym jazykovým zručnostiam má za následok nedostatky v správnom počúvaní a čítaní s porozumením. Vhodné stratégie, metódy a techniky môžu vylepšiť nielen schopnosť pochopiť hlavnú myšlienku textu, detailné informácie, ale aj celý vyučovací proces. Vyučujúci má za snahu vytvoriť príjemnú atmosféru na vyučovacej hodine, aby výsledok bol viac než uspokojivý. Využívanie modernej technológie na hodinách anglického jazyka podporujú žiakov v aktivite, sústredení a hlavne pôsobia motivujúco.

OBSAH

Úvod	5
1 POČÚVANIE S POROZUMENÍM	6
1.1 Druhy cvičení na rozvíjanie počúvania s porozumením	6
2 ČÍTANIE S POROZUMENÍM	8
2.1 Druhy cvičení na rozvíjanie čítania s porozumením	8
3 OPIS VYUČOVACÍCH HODÍN NA ROZVOJ RECEPTÍVNYCH JAZYKOVÝCH ZRUČNOSTÍ	11
3.1 Vyučovacia hodina I.	11
3.2 Vyučovacia hodina II.	15
3.3 Vyučovacia hodina III.	18
3.4 Vyučovacia hodina IV.	22
3.5 Vyučovacia hodina V.	25
3.6 Vyučovacia hodina VI.	29
4 MOTIVAČNÉ CVIČENIA NA POČÚVANIE A ČÍTANIE S POROZUMENÍM	32
4.1 Motivačné cvičenia	32
Záver	36

ÚVOD

Je všeobecne známe, že mnohí žiaci majú problémy so sústredením a koncentráciou. Práca na hodine je s nimi o to ťažšia a náročnejšia. Tento problém je zakorenený v mnohých aspektoch a nie je to iba o nedostatočnej motivácii či neefektívnosti vyučovacieho procesu. Tak ako si žiaci rozvíjajú jazykové kompetencie, rozprávanie a písanie, tak by sa nemalo zabúdať aj na počúvanie a čítanie s porozumením.

Spoločnosť upozorňuje na nedostatky v tejto oblasti. Žiaci často nepreukazujú dostačujúce výsledky v rozvíjaní receptívnych jazykových zručnostiach, čo mnohokrát vedie aj k poklesu rozvíjania produktívnych jazykových zručností. Vzhľadom k tomu, že spolu úzko súvisia a sú prepojené, je nutné venovať obom sféram rovnakú pozornosť v ich rozvíjaní. Cieľom tejto práce je poukázať na fakt, že produktivita u žiaka je podmienená správnym porozumením, ktoré môže byť dosiahnuté predovšetkým dostatočnou aktivitou u žiaka samotného. Receptívne zručnosti, počúvanie a čítanie s porozumením je nutné rozvíjať pomocou rôznych metód a techník na upevňovanie a rozširovanie jazykových prostriedkov.

V prvom rade treba pochopiť dôvod prečo sú žiaci málo zruční v receptívnych jazykových zručnostiach. Nielen žiaci, ale všeobecne všetci ľudia, majú problém s počúvaním. Často sa nechávajú rozptýliť rôznymi zvukmi zo svojho okolia a následne im uniká podstata podávanej informácie. Žiaci si nevedia „prefiltrovať“ dôležité poznámky cez tie menej dôležité, tak aby pri tom nestratili celú pointu. Už nebadaný zvuk či hluk v ich blízkom okolí môže zapríčiniť rozptýlenie a vyrušenie pri počúvaní s porozumením. Tendencia „zasnívať sa“ a nebyť mentálne zúčastnený na vyučovacom procese je určite ďalším z faktorov, ktoré ovplyvňujú vyučovací proces. Udržať pozornosť, venovať sa iba jednej aktivite v danom čase a nedovoliť vonkajším vplyvom narušiť túto činnosť je ťažké niekedy aj pre dospelého človeka, nielen žiakov. Hyperaktivita je častou témou na diskusiu pri riešení výchovno-vzdelávacích problémoch. Avšak bežné veci ako slabá organizácia žiaka (hľadanie pomôcok na vyučovanie, oblečenie, úprava zovňajšku) alebo neustály pocit riešenia iných problémov a následné vyrušovanie majú za následok neefektívnosť pri rozvíjaní jazykových zručností.

Veľmi nízka kvalita jazykových kompetencií, je najčastejšie prezentovaná pri hodnotení externej časti písomnej maturitnej skúšky z cudzieho jazyka, tzv. maturitného testu. Prvá časť tohto testu práve zahŕňa počúvanie s porozumením, pri ktorej administrátori kladú veľký dôraz na ticho v triede. Dokonca aj učitelia pri príprave na túto časť maturitnej skúšky žiakom pripomínajú potrebu „nevŕzgania stoličiek, zbytočného kašľania či vypínania a zapínania pera“. Tretia časť maturitného testu skúša žiakove čítanie s porozumením, kde mu je pripomínaná silná koncentrácia na daný text. Učitelia cudzích jazykov však často zabúdajú na prezentovanie rôznych techník a stratégií ako žiakom pomôcť prekonať tieto prekážky a následne uspieť pri vykonávaní zadaných úloh. Je potrebné eliminovať rušivé vonkajšie vplyvy, ale v reálnom živote a prostredí je to takmer nemožné. Snaha o rozvoj počúvacích schopností je preto neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu.

1 POČÚVANIE S POROZUMENÍM

Počúvanie s porozumením je jednou z dvoch receptívnych zručností. Cvičenia s týmto zameraním pre žiakov často predstavujú stresovú situáciu a domnienku, že je viac ako nemožné pripraviť sa na takýto druh cvičení. Opak je však pravdou. Nielen častým cvičením ale najmä ovládaním správnych metód stratégií môže žiak úspešne zvládnuť úlohy zamerané na rozvoj tejto jazykovej zručnosti. Je dôležité uvedomiť si, že naučiť sa správne počúvať žiakom umožní byť úspešnými nielen v školských testoch ale aj v reálnom živote.

Rozlišujeme dva základné druhy počúvania s porozumením. Ak je cieľom počúvania celkové pochopenie hovoreného textu, ide o tzv. EXTENSIVE LISTENING. Obyčajne je dlhšieho formátu a obsahuje náročnejšiu slovnú zásobu. Žiak musí byť sústredený iba na počúvanie, avšak nehľadá v nahrávke konkrétnu špecifickú informáciu, slovo alebo frázu. Takéto počúvanie s porozumením môže byť sprostredkované nahrávkou, videom alebo čítaním textu samotným učiteľom.

Druhý typ počúvania s porozumením je tzv. INTENSIVE LISTENING, kde sa žiak sústreďuje na konkrétnu informáciu, časť nahrávky, gramatickú, lexikálnu či fonologickú formu slova. Nahrávka by mala byť kratšia a niekoľko krát opakovaná. Obsahuje viac konkrétnych informácií, ktoré má žiak zachytiť. Existuje mnoho cvičení na precvičovanie a rozvoj takého typu počúvania s porozumením. Niektoré z nich ponúka aj táto práca.

Počúvanie s porozumením je členené do niekoľkých fáz, ktoré na seba nadväzujú. Prvá fáza (pre-listening phase) je prípravná fáza pre žiaka, ktorá mu má priblížiť pozadie nahrávky. Pre túto časť počúvania s porozumením sú vhodné tzv. *warm up* cvičenia, ktoré žiaka uvedú do témy, ponúknu mu novú slovnú zásobu a motivujú ho k ďalším činnostiam. Druhá fáza (while-listening phase) je časť kedy sa žiak plne sústreďuje na nahrávku. Tretia fáza (after-listening phase) je fáza kedy sa rôznymi cvičeniami overuje či žiak pochopil hlavnú myšlienku nahrávky alebo zachytil podstatné informácie.

Medzi najbežnejšie typy problémov pri počúvaní s porozumením sú:

- i. Rýchlosť hovoreného slova
- ii. Rôznorodosť akcentov
- iii. Hovorová angličtina
- iv. Neznalosť témy
- v. Dĺžka nahrávky
- vi. Slabá kvalita nahrávky
- vii. Okolité hluk
- viii. Nízka vybavenosť zariadení na prehrávanie zvuku
- ix. Neochota počúvať
- x. Vyrušovanie

1.1 Druhy cvičení na rozvíjanie počúvania s porozumením

- a) Zoradenie obrázkov do správneho poradia (sequence of events)
<http://www.abcteach.com/documents/story-sequencing-st-patricks-day-surprise-primaryelem-28766>
- b) Spájanie ľudí s vlastnými názormi (matching people and opinions)

- <http://www.esl-bits.net/interact/sets/match3/match3.htm>
- c) Čítanie za účelom detailných informácií (listen for details)
http://esl.about.com/library/listening/bllis_job1.htm
- d) Čítanie za účelom pochopenia hlavnej myšlienky (main idea)
<http://www.esl-bits.net/interact/sets/gist/gist3/gist3.htm>
- e) Nájsť obrázok podľa vypočutého opisu (find the picture)
<http://www.ello.org/apuj/Games/G033-Family.html>
- f) Nasledovať inštrukcie (follow instructions)
<http://www.studyzone.org/testprep/ela4/i/folloraldirp.cfm>
- g) Doplňovanie do mapy (drawing a map)
<http://www.esl-lab.com/eslbasic/travel-sightseeing-1.htm>
- h) Doplňovanie informácií do tabuľky (fill in the table)
http://www.examenglish.com/PET/pet_listening_part3.htm
- i) Doplňovanie textu (completing text)
<http://www.esl-lab.com/train/trainfra.htm>
- j) Opravovanie chýb v texte (detecting mistakes)
<http://listenaminute.com/f/family.html>
- k) Piesne (songs)
<http://www.youtube.com/>
- l) Video
<http://www.youtube.com/>
- m) Rozprávky (stories)
<http://www.learner.org/interactives/story/index.html>
- n) Robenie poznámok (taking notes)
http://www.examenglish.com/TOEFL/toefl_listening.htm
- o) Pravda/npravda (T/F questions)
http://www.examenglish.com/PET/pet_listening_part4.htm
- p) Otázky s výberom odpovede (multiple-choice questions)
<http://www.5minuteenglish.com/mar12.htm>

2 ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Správne pochopenie čítaného textu je prvým krokom k ďalšej produktivite žiakov. Zručnosť čítať s porozumením je neodmysliteľnou súčasťou rôznych aktivít na vyučovacích hodinách. Je časťou maturitného testu a prijímacích skúšok na VŠ. Avšak predstavuje problémovú oblasť u dnešných žiakov do takej miery, že je dôležité venovať tomu dostatočnú pozornosť, aby sa zručnosť žiakov čítať s porozumením zlepšila.

Je dôležité rozlíšiť cieľ čítaného textu a k tomu prispôbiť druh čítania. Ak je potrebné pochopiť a nájsť určité informácie a detaily využívame tzv. SCANNING. Žiaci vedia akú informáciu hľadajú a snažia sa zachytiť iba podstatné časti textu, ktoré sa týkajú danej informácie. Musia vedieť rozlíšiť podstatnú vetu od tej menej podstatnej. Pozorne preskúmajú tú časť textu, v ktorej sa daná informácia nachádza.

Ak zadanie úlohy hovorí o zistení hlavnej myšlienky a podstaty textu, ide o tzv. SKIMMING. Úlohou žiakov je prečítať si text rýchlo bez zdržiavania sa hľadaním detailných informácií v texte. Tento druh čítania sa dá využiť vo všetkých fázach čítania s porozumením (pre-reading, while-reading, post-reading). Žiaci sa snažia využívať kľúčové slová, ktoré im napomáhajú pri lepšom pochopení hlavnej myšlienky textu. Častou chybou žiakov pri takomto čítaní je, že sa sústreďujú na slová, ktoré nepoznajú a majú pocit, že im uniká podstata. Strácajú tým čas a často aj motiváciu.

V prvej fáze čítania (pre-reading) je vhodné využiť krátke motivačné cvičenia ako brainstorming, zadávanie otázok (pre-questioning), predpovedanie (anticipation), slovná zásoba (vocabulary), video približujúce tému, vedomostná tabuľka na prvú fázu čítania (prior knowledge chart)

Druhá fáza čítania (while-reading) zahŕňa samotné čítanie (reading), určovanie podstaty (determining the importance), syntéza (synthesis), zisťovanie správnosti predpovedí z predchádzajúcej fázy (confirming anticipation), zhrnutie (summary).

Tretia fáza (post-reading) využíva diskusiu, zhrnutie (summary), vlastná tvorba v písaní (writing), kladenie otázok (questioning), cvičenia na zistenie správneho pochopenia textu (comprehension exercises), vedomostná tabuľka na poslednú fázu čítania (knew knowledge chart).

2.1 Druhy cvičení na rozvíjanie čítania s porozumením

Existuje mnoho druhov cvičení a aktivít na rozvíjanie tejto zručnosti. Niektoré z nich sú uvedené aj v tejto práci spolu so stratégiami ako správne čítať, aby žiak úspešne zvládol daný typ úlohy.

- a) Doplňovanie viet do textu (completing the text with the given sentences)
 - Prečítať si všetky vety, ktoré sú vyňaté z textu na jeho následné doplnenie.
 - Prečítať si celý text a snažiť sa pochopiť jeho hlavnú myšlienku.
 - Opäť prejsť k vetám na doplňovanie a použiť vety, ktorými si je žiak istý.
 - Je dôležité prečítať si vetu PRED aj ZA medzerou na doplnenie. Nachádzajú sa tam slová, ktoré môžu napomôcť žiakovi správne doplniť

vetu do textu. (osobné zámená, privlastňovacie zámená, ukazovacie zámená, neurčitok, spojky...)

- Ak si žiak nie je istý svojim výberom vety, nestráca čas a prejde k ďalšej časti na dopĺňovanie v texte.
- Ak má žiak pocit, že do jednej medzery sú vhodné na doplnenie 2 vety, zapíše si ich a neskôr sa k nim vráti.
- Nie je vhodné čítať text stále dookola (a tým strácať čas), ale je potrebné si všímať gramatické tvary, ktoré napomáhajú doplniť správnu chýbajúcu vetu.

b) Dopĺňovanie viet podľa zadaného textu (completing the sentences about the text)

- Prečítať text.
- Prečítať vety na doplnenie a zastaviť sa pri vetách, o ktorých informácie žiak zachytil v texte počas prvého čítania.
- Vrátiť sa k textu a nájsť tam časť, kde sa daná veta spomína.
- Na doplnenie využiť informácie z textu, nie svoj vlastný názor alebo myšlienky. (Kreativita žiakov by nemala byť v žiadnom prípade potlačovaná, ale tento druh cvičenia si vyžaduje presné informácie z textu.)
- Nedopĺňovať vety z textu v ich prvotnom znení ako sa objavujú v kontexte. (často je nutné zmeniť časť vety, prispôbiť gramatický čas či zmeniť slovný druh na iný slovný druh)
- Doplniť všetky potrebné informácie. (aj neúplná odpoveď sa ráta za nesprávnu)
- Novovytvorenú vetu je potrebné prečítať a skontrolovať pravopis, gramatiku a slovosled.

c) Spájanie nadpisov s odstavcami (matching headings with paragraphs) si vyžaduje pochopiť hlavnú myšlienku každého odstavca

- Prečítať si všetky nadpisy (headings).
- Pozorne prečítať všetky odstavce (paragraphs).
- Prideliť nadpis k odstavcu, ktorým si je žiak istý.
- Vylučovacou metódou eliminovať nepotrebné nadpisy
- Mať na zreteli prebytočné nadpisy, ktoré slúžia k tomu, aby žiaka zmiatli.

d) Pravda/Npravda (true/false)- takéto cvičenia niekedy zahŕňajú aj tretiu možnosť v texte neuvedené (not stated).

- Prečítať zadané vety ešte pred samotným čítaním textu.
- Urobiť si svoj názor na pravdivosť/npravdivosť viet.
- Prečítať text a zároveň zaznačiť časť v texte, ktorá ponúka nejaké informácie o daných vetách.
- Určiť správnosť/nesprávnosť viet.
- Nikdy nenechávať možnosť T/F prázdnu (vždy je 50% šanca úspešnosti).
- Zadanie môže obsahovať podmienku opraviť nesprávnu vetu tak, aby obsahovo korešpondovala s textom.

- e) Odstavce v správnom poradí (putting the paragraphs into the correct order/ arranging jumbled paragraphs in the right order)
- Prečítať všetky odstavce.
 - Všímať si slová, ktoré slúžia na spájanie alebo oddeľovanie odstavcov (also, in addition to, because of this, since, on the other hand, while, however, due to...)
 - Veľkú pomoc predstavujú slová, ktoré naznačujú poradie (firstly, secondly, initially, finally, in the end...)
 - Gramatické časy napomáhajú pri určovaní minulosti, prítomnosti, budúcnosti.
 - Doplniť poradie odstavcov, ktorými si je žiak istý.
 - Ak sa žiakovi nedarí k niektorým odstavcom priradiť správne poradie, môže si tipnúť (vždy je tu šanca, že je odpoveď správna).
- f) Cvičenie s výberom odpovedí (multiple choice questions)
- Prečítať si všetky možnosti.
 - Pri cvičení, kde každá veta stojí nezávisle od tej druhej, sa žiak sústreďí iba na danú vetu a nehladá súvislosť v tej nasledujúcej.
 - Ak sa jedná o súvislý text, žiak si všíma kľúčové slová (gramatické časy, spojky, zámená, modálne slovesá, príslovky...), ktoré mu napomôžu vybrať správnu odpoveď.
 - Eliminovať možnosti, pri ktorých si je žiak istý o ich nesprávnosti.
- g) Doplňovanie slov do viet (putting the most suitable word into the sentence) je typ cvičenia bez možnosti výberu. Úlohou žiakov je doplniť (zvyčajne) jedno slovo z vlastnej hlavy.
- Prečítať text.
 - Doplniť slová, ktorými si je žiak istý.
 - Využiť všetky svoje poznatky z gramatiky (často to býva pomocné sloveso niektorého z gramatických časov, tvary stupňovania prídavných mien...).
 - Využiť nadobudnutú slovnú zásobu (spojky, príslovky...)
- h) Cvičenia na doplňovanie chýbajúcich informácií z textu (filling in missing information) do tabuľky alebo obrázka sú väčšinou členené do niekoľkých častí.
- Žiak si musí pozorne prečítať dané informácie v texte.
 - Doplniť informácie ktorými si je istý.
 - Nestrácať čas pri úlohe, s ktorou má problémy.

3 OPIS VYUČOVACÍCH HODÍN NA ROZVOJ RECEPTÍVNYCH JAZYKOVÝCH ZRUČNOSTÍ

Všetky vyučovacie hodiny sú vypracované podľa Freemana (Larsen-Freeman, D. 1986). Výchovno- vzdelávací proces sa konal na Súkromnej strednej odbornej škole, Pod Kalváriou v Prešove. Nasledovné vyučovacie hodiny boli aplikované v triedach 1.A, 2.A/B (študijný odbor: Hotelová akadémia) a 3.B/C (študijný odbor: Manažment v regionálnom cestovnom ruchu). Cieľom týchto vyučovacích hodín bolo zefektívniť rozvoj receptívnych jazykových zručností. Naša škola disponuje jazykovou miestnosťou vybavenou 16 počítačmi s príslušenstvom, ktoré vo veľkej miere napomáhajú pri učení cudzích jazykov. Všetky vyučovacie hodiny opisované v tejto kapitole môžu byť aplikované aj v klasických triedach s využitím dataprojektora alebo zvukového prehrávača. Využitie modernej technológie napomáha k vyššej aktivite a motivácii u žiakov.

3.1 Vyučovacia hodina I.

Príprava hodiny

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 1.A

Predmet: anglický jazyk

Téma: Spoznajme New York- počúvanie a čítanie s porozumením

Cieľ vyučovacej hodiny:

kognitívne- oboznámiť žiakov so základnými informáciami o meste New York, aplikovať dané vedomosti do cvičení, vyjadriť vlastnými slovami nové poznatky

afektívne- zaujať správny postoj k využívaniu stratégií na počúvanie a čítanie s porozumením

psychomotorické- otvoriť sa možnostiam využívania modernej technológie

Typ vyučovacej hodiny: aplikovaná hodina

Organizačná forma: frontálna, individuálna

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, fixačná metóda

Medzipredmetové vzťahy: informatika, geografia, dejepis

Učebné pomôcky: internet:

1.<http://www.esolcourses.com/content/topics/the-usa/us-cities-and-their-nicknames/new-york/new-york-nicknames-listening.html>

2.<http://www.elcivics.com/new-york-city.pdf>

3.<http://www.elcivics.com/state-lessons/taxi-driver.pdf>

počítač, zošit

Po základných a bežných úkonoch (pozdrav, dátum, deň, chýbajúci a pocity žiakov) vyučujúca oboznámi žiakov s témou vyučujúcej hodiny. Počet žiakov v triede je 15. Žiaci prvého ročníka majú nejaké všeobecné znalosti o meste New York, preto otázka „Where is New York?“ nepredstavuje pre žiakov žiaden problém. Aj nasledujúce otázky typu „What do you know about it? What we can find there? Who live there?“ podnecujú žiakov k jednoduchým odpovediam. Použitím dataprojektora vyučujúca žiakom na tabuľu premietne jednoduchý text o New Yorku.

New York City

Read Aloud Activity

New York City is located in New York. It is the most populated city in the United States. More than eight million people live in New York City.

New York City is abbreviated NYC. It is nicknamed the "Big Apple" because of its size and the influence it has around the world. The Statue of Liberty, Wall Street, the New York Stock Exchange, the Empire State Building, and Broadway are all located in the city.

Because parking is expensive, many people take the subway, buses, or ride a taxi.

New York City has over five thousand skyscrapers, which is more than any other city in the world.

Obrázok 1 New York City

Prameň: <http://www.elcivics.com/new-york-city.pdf>

Obrázok 2 The Statue of Liberty

Prameň:

<http://wirednewyork.com/landmarks/liberty/>

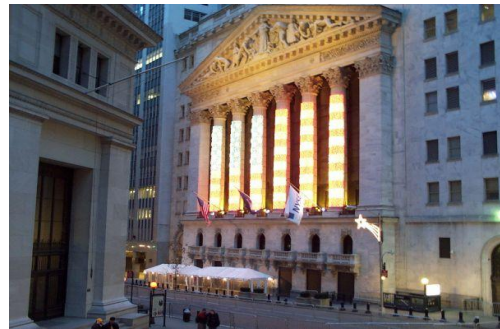

Obrázok 3 Wall Street

Prameň:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/42/Wall Street %26 Broadway.JPG>

Upozorní žiakov, aby sa sústredili a počúvali ako im ho ona sama prečíta, pričom zreteľne a jasne vyslovuje slová, ktoré by mohli žiakom robiť problémy. Následne vyvolá 3 žiakov, aby tento krátky text prečítali nahlas. Najprv vyvolá žiaka, u ktorého je predpoklad, že tento text prečíta s minimálnymi chybami. Potom vyvoláva slabších žiakov. Všetky nové slová podčiarkne a snaží sa zistiť či ich žiaci poznajú. Žiaci si nové slová zapíšu do zošitov. Všetky známe budovy či miesta, ktoré sú v texte spomenuté žiakom priblíži pomocou obrázkov 1-5. Zisti či im žiaci dokážu pridelit' ich názvy. Vzhľadom k tomu, že obrázky sú dosť zreteľné žiaci túto aktivitu zvládnu bez problémov.

Obrázok 4 New York Stock Exchange

Prameň:

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:1.12.02NewYorkStockExchangeByLuigiNovi1.jpg>

Obrázok 6 The Empire State Building

Prameň:

http://en.wikipedia.org/wiki/Empire_State_Building

Obrázok 5 Broadway

Prameň: <http://www.milesspencer.com/wp-content/uploads/2012/09/gdtyb11.jpeg>

Vyučujúca sa zastaví pri slove „nicknamed“. Aj keď žiaci pochopili z textu význam tohto slova, oboznámi ich aj so slovotvorbou tohto slova. Následne položí jednému zo žiakov otázku „What’s your nickname?“ Žiak automaticky odpovedá jedným slovom. Učiteľka ho upozorní na odpoveď celou vetou. Tak položí túto otázku ešte ďalším žiakom. Celej triedy sa opýta „What is New York’s nickname?“ Žiaci odpovedajú „Big Apple.“

Oboznámi žiakov, že im pustí krátku 3,16 min. nahrávku. Upozorní ich, že nahrávka je pomalá a zreteľná. Pripomenie im, že podstatné je, aby zachytili hlavnú myšlienku nahrávky a nie každé slovo. Ak sa tam vyskytne slovo, ktoré im je neznáme, nemajú sa tým trápiť. Majú sa sústrediť iba na nahrávku a nerobiť nič iné. Nepotrebnú nič zapisovať. Vyučujúca počas nahrávky žiakov pozorne sleduje.

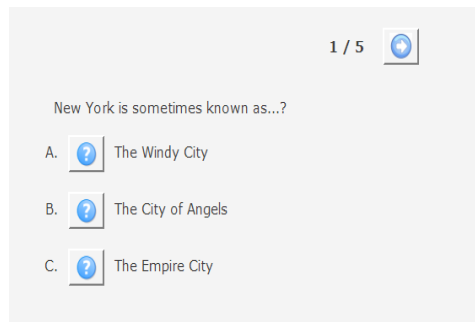

Obrázok 7 English listening- New York

Prameň: <http://www.esolcourses.com/content/topics/the-usa/us-cities-and-their-nicknames/new-york/new-york-nicknames-listening.html>

Po ukončení nahrávky im položí otázku „What was this listening about?“ Niekoľko žiakov sebedovodne vykrikuje „About New York!“ „What else do you remember from this record?“ Niektorí žiaci spomenú Bigg Apple a takisto pieseň New York, New York od Franka Sinatru. Pred pustením tejto nahrávky po druhýkrát, žiakov upozorní na to, aby sa sústredili aj na dôvod prečo volajú New York Big Apple. Teraz si môžu napomôcť poznámkami, ktoré si robia do svojich zošitov. Avšak je dôležité žiakom vysvetliť, že si poznámky majú robiť stručne a nepísať zbytočne celé vety. Práve kvôli takému prístupu nestihnú zachytiť podstatu nahrávky. Po následnom pustení tejto nahrávky vyučujúca položí otázku „What was the reason of the nickname Big Apple?“ Jeden žiak vedel veľmi stručne vysvetliť dôvod, avšak vyučujúca usúdila, že je potrebné pustiť nahrávku ešte raz. Zastavila ju v momente keď prichádzalo na rad vysvetlenie a upozornila žiakov, že sa majú sústrediť. Potom si opätovnými otázkami overila správnosť pochopenia u žiakov. Je dôležité uvedomiť si, že nahrávky nám slúžia na to, aby sme si cvičili naše „počúvacie schopnosti“ a aby sme ich len bezvýznamne nepoužívali na vyučovacej hodine. Možnosť zastaviť, opätovne pustiť či znovu prehrať nahrávku nám umožňuje zefektívniť túto činnosť.

Pod touto nahrávkou sa nachádza jednoduché overovacie cvičenie s piatimi vetami, ktoré je potrebné doplniť jednou správnou odpoveďou. Vyučujúca vyvoláva vždy jedného žiaka na jednu vetu. Ten ju nahlas prečíta v celom znení a následne preloží do slovenského jazyka, aby sa učiteľka uistila, že žiaci naozaj rozumejú tomu čo robia.

Obrázok 8 New York- exercise

Prameň: <http://www.esolcourses.com/content/topics/the-usa/us-cities-and-their-nicknames/new-york/new-york-nicknames-listening.html>

Vyučujúca žiakom rozdá pracovné listy (worksheets) s krátkym textom o taxikárovi z New Yorku.

New York City Cab Driver

A. Reading

Marty is a cab driver in New York City. He works six days a week from 5:30 a.m. to 5:30 p.m. He doesn't always get to eat when he's hungry or go to the restroom when he needs to go. Traffic in the city is often slow and there are many accidents and construction sites he has to drive around. Sometimes, the rain and snow make driving a cab difficult and dangerous. Most passengers are nice, and they tip him twenty percent of the cab fare. Marty likes his job, but he's getting older. Lately, he's been feeling tired from working twelve hour shifts. Many of Marty's passengers are tourists, and they like to talk a lot. Unfortunately, Marty is seldom in the mood to talk anymore. What should Marty do to solve his problem?

B. True or False

- _____ Marty is a bus driver in New York City.
- _____ The traffic in New York City is often slow.
- _____ Rain and snow make driving a cab easy and safe.
- _____ Most passengers tip Marty twelve percent of the cab fare.
- _____ In the picture, Marty is wearing a cap.

C. Writing – What should Marty do? How can he solve his problem?

Obrázok 9 Reading-New York City Cab Driver

Prameň: <http://www.elcivics.com/state-lessons/taxi-driver.pdf>

Predtým, ako si každý žiak prečíta tento text v tichosti sám, im na tabuľu napíše slová, ktoré by im mohli robiť problémy pri správnom pochopení textu. Žiaci sa väčšinou sústredia na slová, ktoré su im neznáme a tak majú pocit, že im uniká podstata celého testu. Čas im plynie a často sa stane, že túto úlohu nestihnú ukončiť v zadanom časovom limite. Nové slová sú napísané na tabuli v iných vetách tak, aby si žiaci význam slov domysleli sami. Ťažkosti vznikajú pri slovných spojeniach *construction sites* a *seldom*. Vyučujúca im tieto slovné výrazy preloží do slovenčiny. Tak majú žiaci 3 minúty na prečítanie krátkeho textu. Po prvom prečítaní textu im povie, aby si prečítali 5 viet pod textom. Opýta sa ich či týmto vetám rozumejú. Vety sú jednoduché, preto nevzniká žiadne nepochopenie zo strany žiakov. Prebieha druhé čítanie, kde sa žiaci sústreďujú iba na hľadanie informácií, ktoré ponúkajú správnosť alebo nesprávnosť viet v danom

cvičení. Žiaci majú 7 minút na vykonanie tejto úlohy. Žiaci túto úlohu vykonali v predstihu a bez nejakých ťažkostí. Následne si správnosť viet spoločne s vyučujúcou prekontrolujú. Na overenie pochopenia celého textu im položí otázky týkajúce sa daného textu. Ak zistí, že žiaci pochopili text správne, zadá im domácu úlohu.

*Tipy na domácu úlohu:

1. Urobiť stručné poznámky pomocou nadobudnutých poznatkov o New Yorku z vyučovacej hodiny a následne ich voľne predniesť na ďalšej vyučovacej hodine.
2. Vytvoriť vetu na každé nové slovo prezentované na hodine.
3. Urobiť cvičenie C z pracovného listu o taxikárovi z New Yorku. Úlohou žiakov je ponúknuť riešenie pre Martyho problém s únavou po ťažkom dni v práci. Žiaci majú napísať 50 slov.

3.2 Vyučovacia hodina II.

Príprava hodiny

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 2.A/B

Predmet: anglický jazyk

Téma: Cestovanie- počúvanie a čítanie s porozumením

Cieľ vyučovacej hodiny:

kognitívne- oboznámiť žiakov so základnými stratégiami o počúvaní s porozumením s dôrazom na pochopenie hlavnej myšlienky daného textu, aplikovať ich v praxi

afektívne- zaujať správny postoj k využívaniu stratégií na počúvanie a čítanie s porozumením

psychomotorické- otvoriť sa možnostiam využívaniu modernej technológie na rozvíjanie jazykových zručností

Typ vyučovacej hodiny: aplikovaná hodina

Organizačná forma: individuálna, skupinová

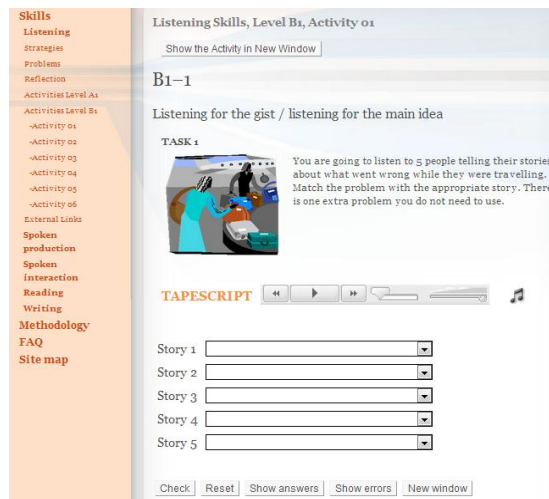
Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, fixačná metóda

Medzipredmetové vzťahy: informatika, geografia

Učebné pomôcky: internet: http://www.activelp.net/a/02a04_b1_01.php, počítač, zošit

Táto hodina prebieha v jazykovej učebni vybavenej 16 počítačmi. V skupine je 15 žiakov, takže každý žiak má k dispozícii počítač so slúchadlami vrátane učiteľa. Po všetkých bežných úkonoch v úvode vyučovacej hodiny, vyučujúca svojich žiakov oboznámi z témou tejto hodiny. Téma *Cestovanie* je aj jednou z maturitných tém. Žiaci druhého ročníka si už pomaly pripravujú slovnú zásobu a vyjadrovanie na túto tému. Je však podstatné ich naučiť aj správne počúvať a čítať s porozumením. Cieľom tejto hodiny je predviesť žiakom počúvanie zamerané na hlavnú myšlienku (listening for the gist) a nie na detaily počúvaného textu. Žiakom je vysvetlená podstata takéhoto počúvania, kde sa majú sústrediť na pochopenie hlavnej ideí. Dôležité je zachytiť o čom daný text vo všeobecnosti je a nesústrediť sa na detailné informácie typu čas, miesto, mená, názvy atď. Vyučujúca im cez svoj počítač centrálné pustí nahrávku dlhú 7:25 minút. Predtým

im však vysvetlí, aby nerobili nič iné iba počúvali. Každý žiak má svoje slúchadlá. Nerušia sa navzájom a nemajú možnosť počuť rušivé elementy z vonkajšieho prostredia. Po uplynutí času na vypočutie nahrávky im učiteľka na tabuľu napíše internetovú stránku, na ktorej budú počas hodiny pracovať. Žiaci s touto stránkou nepracujú prvýkrát, čo má za následok rýchlu a šikovnú prácu žiakov.

Obrázok 10 Listening for the gist- Travelling

Prameň: http://www.activelp.net/a/02a04_b1_01.php

Vyučujúca im vysvetlí podstatné inštrukcie ako tento posluš vykonávať správne. Celá nahrávka obsahuje 5 rôznych krátkych príbehov o cestovaní. Každý z nich je iný a líši sa dĺžkou aj obsahom. Úlohou žiakov je počúvať nahrávku bez prerušenia (u slabších žiakov je prerušovanie dovolené). Predtým si však prečítajú možnosti na pridelenie hlavnej myšlienky ku každému príbehu (story 1-5). Jedna možnosť je tam navyše. V nahrávke je medzi jednotlivými príbehmi čas na určenie správnej možnosti tak, aby to žiaci stíhali. (ak to nestihnú, majú čas po vypočutí nahrávky). Žiaci si pustia nahrávku a nerušené počúvajú. Vyučujúca ich pozoruje cez program *Optimas* na svojom počítači. Výhodou je že ich môže nerušené sledovať a kontrolovať ich prácu. Ak nastane nejaký problém, môže prísť k danému žiakovi bez toho, aby rušila ostatných žiakov v triede.

Story 1.

I was on holiday in Miami a few years ago. I was staying in a really nice three-star hotel. On the first morning I got up early because the weather was fantastic and I wanted to go sightseeing and take some photos. I was walking down a narrow road which was completely empty and suddenly a man's voice behind me said quietly: "Don't turn round! You've got a gun in your back".

I could feel something very hard pressing my back. Then he said: "Don't say a word or you're a dead man. Give me your camera and your money!"

I was absolutely terrified. I gave him my camera, all my money and all my credit cards. Then he said: "Don't move and count to twenty."

Well, I counted to about fifty and when I looked around, I was alone on the road.

I'd only been in Miami for a couple of hours and I'd been robbed! But the worst thing is that perhaps he didn't really have a gun in my back. Perhaps it was just his hand. I'll never know.

Obrázok 10 Story 1

Prameň:

http://www.activelp.net/a/02a04_b1_01.php

Prvý príbeh je dlhší a obsahuje priamu reč. Žiaci by mohli mať problém so slovom „robbed“, avšak žiaci prídu na význam tohto slova domyslením z vety „Give me your camera and your money!“. Ani jeden žiak nepreukazoval náznaky nepokoja a pocitu, že nestíha. Všetci vybrali správnu odpoveď *e) problems with a robber on the road*. Je viac ako pravdepodobné, že slovo „robber“ im naznačilo správnosť odpovede.

Story 2.

You know, it started out well enough. We drove along a nice road and stopped at a wonderful place on the coast for lunch, and that's where everything started to go wrong. When we got back to the car, we found we had a puncture.

Then, when we looked in the boot, we found there was no spare tyre. I tried to call a breakdown service, but the battery in my mobile phone was too low. At least it didn't rain. Finally, someone stopped and gave us a lift to the nearest town. Next time, I'll be better prepared, believe me.

Story 3.

I definitely won't be staying there again! I knew as soon as I arrived that I had made a mistake. The hotel was only half finished. My room wasn't too bad, quite spacious in fact. But what with all the hammering and banging the builders made, it was too noisy to sleep. On top of that, the pool wasn't finished. There

was just a big hole in front of the hotel. When I left, they gave me quite a big discount, but that really didn't make up for it!

Obrázok 11 Story 2 and Story 3

Prameň:

http://www.activelp.net/a/02a04_b1_01.php

Story 4.

I had an awful time on my holiday. Everything went wrong. I got to the check-in on time, only to find out that the flight had been delayed. I had to wait for four hours, would you believe it? I had taken a travel sickness pill before I left home, but of course, because of the delay, it didn't work! I

was so worried about my luggage being lost that I packed too much in my hand luggage. They said it was too heavy and I couldn't take it onto the plane with me. What a nightmare!

Obrázok 12 Story 4

Prameň:

http://www.activelp.net/a/02a04_b1_01.php

Druhý príbeh je krátky a obsahovo jednoduchý. Žiakom môžu robiť problémy s pochopením významu slová „puncture“ a „spare tyre“. Avšak po uplynutí tejto nahrávky ani jeden žiak neprejavoval náznak nerozhodnosti, ktorú odpoveď určiť ako správnu. Všetci určili odpoveď *b) technical problems on the road*.

Tretí príbeh obsahuje slovné výrazy ako „hammering“ a „banging“. Je tu možnosť, že nie všetci žiaci si budú vedieť odvodiť tieto slová od ich základov ako „hammer“ a „bang“. Z textu je však možné vyčítať, že tam bol hluk (too noisy) a hotel nebol dokončený (only half finished). Všetci žiaci vybrali správnu odpoveď *c) problems with the renovation of the hotel*. Je dosť pravdepodobné že slovo „renovation“ im dosť napomohlo.

Štvrtý príbeh obsahuje slová ako „delay“, „sickness pill“ a „nightmare“. Je možné, že tieto slová sú pre niektorých žiakov neznáme, ale z kontextu sa dá pochopiť hlavná myšlienka krátkeho príbehu. Dokonca aj pridaný obrázok im ponúka možnosť domyslenia si správnej odpovede ak je pre nich ťažké rozhodnúť sa. Správna odpoveď je *a) problems at the airport*. Pri tomto príbehu nastal problém keď niektorí žiaci zadali možnosť *d) problems on the road to the airport*. Pravdepodobne ich zmiatla veta „ I had taken a travel sickness pill before I left home.“ Avšak celý text podáva informácie iba o čase strávenom na letisku. Priložený obrázok im v tomto momente asi viac-menej nenapomohol.

Story 5.

This happened to me a couple of years ago when I was a student. I was travelling in India, and I didn't have much money so I always stayed in these really not expensive hotels. Well, I arrived in Delhi one evening, and found a small hotel near the station. I'd been travelling all day and I was absolutely exhausted so I went straight to bed. In the middle of the night, I suddenly woke up because I could feel something on my pillow. I switched on the light and I saw that it was an enormous cockroach. I jumped out of bed and then I saw that the whole room was full of giant cockroaches. So I ran out to the reception and I shouted at the receptionist: "Come quickly, my room is full of cockroaches." The receptionist didn't seem at all surprised. He just gave me a can of spray and said: "Here you are. Spray your room with this." But I couldn't go back in there, so I asked the receptionist to do it. In the end, he sprayed it, but I was so terrified I spent the night on a chair in the reception. Next morning when I went back to my room, it was full of dead cockroaches. It was the most disgusting thing I've ever seen.

Obrázok 13 Story 5

Prameň:

http://www.activelp.net/a/02a04_b1_01.php

Posledný príbeh je najdlhší a vyžaduje si najväčšiu koncentráciu. Obsahuje viac neznámych slov ako „exhausted“, „pillow“ a „cockroach“. Z uvedených možností iba možnosť *f)problems with insects in a cheap hotel* ponúka žiakom jasný predpoklad o správnosti tejto odpovede. Aj keď žiaci nepochopia, že ide o šváby (cockroaches) v hotelovej izbe, je viac než pravdepodobné, že ide o niečo nepríjemné čo sa udialo v hoteli.

Žiaci počas celej nahrávky sledovali text a tak mali možnosť lepšie pochopiť podstatu každého príbehu. Po ukončení nahrávky si overia správnosť ich odpovedí (check). Žiaci, ktorí zadali v štvrtom príbehu nesprávnu odpoveď majú možnosť zistiť a opraviť svoje tvrdenie (show errors, show answers).

Vyučujúca napíše na tabuľu všetky spomínané nové slová. Spolu so žiakmi si ich osvoja a zistí, že nie všetky slová boli pre žiakov nové. Položí im otázku: „Is there any word that you don't understand?“ Ak nemajú žiaci problém s njakým iným slovom, môže vyučujúca prejsť na otázky týkajúce sa jednotlivých príbehov. Krátky súhrn vedomostí žiakov z dnešnej hodiny je pre vyučujúcu podstatný.

*Tipy na domácu úlohu:

1. Všetky nové slová použiť v nových vetách a vytvoriť tak svoj krátky príbeh.
2. Vedieť prerozprávať svojimi slovami každý jeden príbeh z danej hodiny.
3. Vypočúť si nahrávku *Activity 5* na stránke http://www.activelp.net/a/02a04_b1_05.php. Táto nahrávka obsahuje 4 krátke príbehy o cestovaní a je dlhá 4:03 min.

3.3 Vyučovacia hodina III.

Príprava hodiny

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 3.B/C

Predmet: konverzácia z anglického jazyka

Téma: Učenie sa anglického jazyka v cudzine- počúvanie s porozumením

Cieľ vyučovacej hodiny:

kognitívne- oboznámiť žiakov so základnými stratégiami o počúvaní s porozumením s dôrazom na pochopenie detailov z videa, aplikovať ich v praxi

afektívne- zaujať správny postoj k využívaniu stratégií na počúvanie s porozumením

psychomotorické- umožniť rozvíjať svoje schopnosti pomocou modernej technológie

Typ vyučovacej hodiny: aplikovaná hodina

Organizačná forma: individuálna, skupinová

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, fixačná metóda

Medzipredmetové vzťahy: informatika, geografia

Učebné pomôcky: internet: <http://www.englishclub.com/esl-videos/encounters-in-the-uk/index.htm>, počítač, zošit

Na začiatku hodiny vyučujúca oboznámi žiakov s aktivitou počas nasledujúcich dvoch vyučovacích hodín. Najprv im položí pár otázok ohľadom ich pocitov z celého dňa (sú to ich posledné vyučovacie hodiny v daný deň). Nasledujú ďalšie otázky týkajúce sa videa, ktoré budú sledovať. „Would you like to study English language in abroad?“ Takmer všetci žiaci odpovedali s veľkým nadšením kladne. „Where would you like to study English?“ Učiteľka vyvolá niekoľkých žiakov, aby nahlas odpovedali celou vetou. Väčšina z nich by chcela študovať anglický jazyk v Anglicku.

Táto vyučovacia hodina prebieha v jazykovej učebni vybavenej počítačmi s príslušenstvom pre každého žiaka. Počet žiakov v skupine je 15. Ak v škole nie je k dispozícii takáto učebňa, typ tejto vyučovacej hodiny môže prebiehať v klasickej triede s data projektorom.

Vyučujúca žiakom oznámi, že v nasledujúcich minútach budú pozerat video s názvom *Encounters in the UK*. Je to príbeh dlhý 17:19 minút a je krátkym dokumentom o štyroch mladých ženách, pochádzajúcich z rôznych krajín, ktoré pricestovali do Cambridgu učiť sa anglický jazyk. Video obsahuje ich vyjadrenia, pocity, výhody a nevýhody vycestovania do zahraničia za cieľom vzdelávať sa.

The Films

7: Encounters in the UK (17 minutes)

[Watch](#) | [Comments](#)

"You sleep on it and next day you feel...yeah, something got in, you know?"

Encounters in the UK is the 7th and final film in this documentary mini-series. It tells the story of four girls from different countries who travel to Cambridge in England to study English and stay with local families in what is called a "homestay" arrangement. In the film, we also meet several of the host families as well as a consultant who helps match homestay students to families. For the four girls the homestay arrangement is a positive experience. As one of the homestay hosts explains: "It's going to be a great experience, not only in terms of learning English, but in learning about life."

Watch with: [subtitles](#) | [transcript](#) | [no subtitles](#) - **Read/Add:** [comments](#)

[Self-study](#) | [Classroom Materials](#) | [Director's Blog](#) | [Download/Embed](#)

Obrázok 14 Encounter in the UK

Prameň: <http://www.englishclub.com/learning-english-video/index.htm>

Učiteľka napíše na tabuľu slovo „homestay“ a položí žiakom otázku. „Who knows what the word homestay means?“ Žiaci tretieho ročníka, v odbore manažment v regionálnom

cestovnom ruchu chápu význam tohto slova. Jeden študent vysvetľuje tento výraz „Homestay is when I study in foreign country and live in a family.“ Každý študent si pustí video a pozorne sleduje. Individuálne použitie slúchadiel zabezpečuje ticho a klud. Toto video je možné sledovať s titulkami alebo bez nich. Vyučujúca im povie aby si vypli titulky (without subtitles), aby sa mohli koncentrovať iba na počúvanie.

Obrázok 15 Video- Encounter in the UK

Prameň: <http://www.englishclub.com/esl-videos/encounters-in-the-uk/index.htm>

Vyučujúca stále pozoruje žiakov počas sledovania videa. Program *Optimas* jej dovoľuje nerušene kontrolovať prácu žiakov. Keď video skončí, položí im zopár otázok: „How many students were speaking in this video? Where do they come from? What country they are talking about?...“ Po krátkej diskusii nasleduje opätovné sledovanie videa ale už s titulkami. Tu si už žiaci majú všimnúť aj podstatné informácie z videa (listening for details), nielen hlavnú myšlienku. Učiteľka ich upozorní, aby si robili stručné poznámky a zapísali si hlavne tri otázky vyskytujúce sa vo videu. Úlohou žiakov je nielen zachytiť otázky, ale aj stručne zapísať odpovede, ktoré respondenti vo videu ponúkli. Zapisovanie stručných poznámok je pre žiakov podstatným precvičovaním pravopisu a zručnosti zapísať si len podstatné veci. Žiaci majú často tendenciu zapisovať vety „od slova do slova“, čo je následne aj problém na iných vyučovacích predmetoch kedy si majú robiť poznámky sami z hovoreného výkladu prednášajúceho. Zväčša to býva problém na VŠ. Počas druhého sledovania videa si žiaci môžu video prerušiť a znovu pustiť ako to ich schopnostiam zachytiť hovorené slovo vyhovuje. Tu je však podstatné, aby mali žiaci titulky vypnuté. Mohla by nastať situácia kedy by žiaci iba mechanicky opisovali titulky namiesto toho, aby si „cibrili“ sluch. Vyučujúca im oznámi, že majú na to najviac 22 minút.

Žiaci pracujú samostatne. Vlastný počítač a slúchadlá im dovoľujú pracovať podľa vlastného tempa. Slabší študenti nie sú demotivovaní rýchlejšími študentmi a naopak, rýchlejší študenti sa nenudia čakaním na ostatných svojich spolužiakov. Vyučujúca celý čas pozoruje svojich žiakov a robí si poznámky, ktorý študent častejšie prerušuje video a zisťuje možné problémy. Po uplynutí vopred zadaného času, učiteľka určí troch žiakov, aby prišli zapísať každú jednu otázku z daného videa: 1. *What is homestay and how does it work?* 2. *How does homestay help learners with their English?* 3. *What advice do you have for future homestay students?* Následne majú žiaci reagovať na tieto otázky svojimi slovami. Poznámky sú pre nich iba pomôcka.

Ak je vyučujúca presvedčená, že žiaci pochopili video správne a dostatočne, môžu prejsť na *classroom materials*, ktoré sa nachádzajú hneď pod videom. Na hodine vypracujú krátky *quiz* s 10 otázkami a 4 možnosťami na výber. Iba jedna odpoveď je správna.

Encounters in the UK

- First watch the film [Encounters in the UK](#) (17 minutes)
- Then come back and try the quiz.

1	What is usually meant by the word "homestay"?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) an English course for foreign students"/>	
2	Besides wanting to learn English, why did some of the students go to Cambridge?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) to figure out their next step in life"/>	
3	What is Silvia's housemum doing in the kitchen?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) teaching Silvia how to cook"/>	
4	What does James say is included in a basic half-board homestay booking?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) English tutoring and laundry service"/>	
5	What does James say is included in a self-catering homestay booking?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) bed, breakfast and an evening meal"/>	
6	Which was NOT mentioned by Carolina?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) taking part in the children's birthday parties"/>	
7	When Carol talks about the evening meal, which of the following does she NOT mention?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) becoming part of English life"/>	
8	How did Christina go about choosing a homestay family?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) She asked the school about available IELTS dates."/>	
9	What do both Silvia and Christina say they can do with their host families?	Click for answer ▾
	<input type="text" value="a) practise their English"/>	

Obrázok 16 Quiz- Encounter in the UK

Prameň: <http://www.englishclub.com/esl-quizzes/tlevp/quiz-uk.htm>

Tento *quiz* je možné vypracovať online, alebo ich vyučujúca vytlačí a rozmnoží pre každého žiaka (<http://www.englishclub.com/esl-worksheets/learning-english-video/uk-quiz.htm>). Výhodou tejto miestnosti s počítačmi je, že každý žiak robí tento kvíz samostatne a podľa svojho tempa. Vyučujúca so žiakmi spoločne skontroluje správnosť odpovedí a prediskutuje s nimi možné problémy pri určovaní správnych odpovedí.

Toto video je možné rozdeliť do 4 častí a použiť priložené pracovné listy (worksheets) pre žiakov (<http://www.englishclub.com/esl-worksheets/learning-english-video/uk-class-worksheet.pdf>). K dispozícii sú aj pracovné listy pre učiteľov (<http://www.englishclub.com/esl-worksheets/learning-english-video/uk-class-worksheet-TN.pdf>).

*Tipy na domácu úlohu:

1. Pomocou poznámok a možnosti pozrieť si video ešte raz doma, žiaci majú za úlohu prerozprávať príbeh o študovaní v zahraničí.
2. Vyjadriť svoj vlastný názor na tému odísť študovať cudzí jazyk do zahraničia. Minimálne 70 slov.
3. Urobiť cvičenie spájaním slova s jeho významom (<http://www.englishclub.com/esl-quizzes/tlevp/ss-uk-1.htm>). Dané slová majú následne použiť vo svojich vetách .

3.4 Vyučovacia hodina IV.

Príprava hodiny

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 1.A

Predmet: anglický jazyk

Téma: Rodina- slovná zásoba, počúvanie s porozumením

Cieľ vyučovacej hodiny:

kognitívne- oboznámiť žiakov s novou slovnou zásobou na konverzačnú tému RODINA, precvičiť posluškové zručnosti

afektívne- zaujať správny postoj k využívaniu stratégií na počúvanie s porozumením k rozvíjaniu svojich zručností a rozšírenie slovnej zásoby

psychomotorické- umožniť rozvíjať svoje schopnosti pomocou modernej technológie

Typ vyučovacej hodiny: aplikovaná hodina

Organizačná forma: individuálna, skupinová

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, fixačná metóda

Medzipredmetové vzťahy: informatika

Učebné pomôcky: internet:

<http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/index.html>, počítač, zošit

Vyučovacia hodina sa koná v jazykovej učebni vybavenej počítačmi s príslušenstvom pre každého žiaka. Téma hodiny je *MY FAMILY*. Už žiaci prvého ročníka musia zvládnuť základy konverzácie na túto tému. Práve preto je nutné ich oboznámiť so slovnou zásobou na túto tému a postupne v ďalších ročníkoch pridávať ďalšiu a úrovňovo ťažšiu slovnú zásobu.

Po základných organizačných úkonoch vyučujúca oboznámi žiakov s témou danej vyučovacej hodiny a aktivitami, ktoré sa budú na tomto vyučovacom procese praktizovať. Je vhodné začať otázkami typu „Where do you live?“ „Do you have any brother or sister?“ „Do you live in a house or a flat?“ „Do you live in a village or town?“ Všetky tieto otázky obsahujú slovnú zásobu, ktorá je žiakmi v prvom ročníku na SŠ zvládnutá.

Ak sa v triede nachádzajú úplní začiatčníci, je nutné začať úplne základnou slovnou zásobou. V tejto triede sa nachádzajú žiaci, ktorí absolvovali 5 rokov anglického jazyka na ZŠ. Samozrejme nemajú všetci rovnaký základ a vedomosti ako to už na stredných školách býva. Avšak mnohokrát je to výhodou pre tých slabších žiakov, ktorí sa motivujú k väčšej aktivite.

Po krátkej zahrievacej diskusii, prejdú žiaci na stránku <http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/index.html>. Nachádza sa tam niekoľko konverzačných tém na rozvíjanie počúvania s porozumením. Vyučujúca ich vedie k téme Family.

<p>Your English Listening Lesson</p> <p>Family is very important. Let me tell you about my family. What are my children like?</p> <p>Find out by doing these four exercises:</p>	<p>exercise 1</p> <p>exercise 2</p> <p>exercise 3</p> <p>exercise 4</p> <p>Return to Listening Lessons</p>
---	--

Obrázok 16 Listening- Family

Prameň: <http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/family/menu.php>

Žiaci majú k dispozícii 4 cvičenia, ktoré pripomínajú použitie interaktívnej tabule. Prvé z nich je cvičenie pred prvým počúvaním (pre-listening). Toto cvičenie obsahuje 8 anglických výrazov a 8 definícií. Úlohou žiakov je ich spájať. Všetky výrazy budú počuť v nahrávke. Pre žiakov je väčšina týchto slov nová a zapisujú si ich aj do zošitov.

 Pre-listening vocabulary: match the term with its definition

a cliché	the oldest especially in a family
teenage	very slim
mature	an expression that is used so much it has lost its effectiveness
grown up	responsible, fully developed
the eldest	the period between the age of thirteen and nineteen
a gesture	a movement of the hands, head or body
skinny	a small device, often electronic
gadgets	have become adult

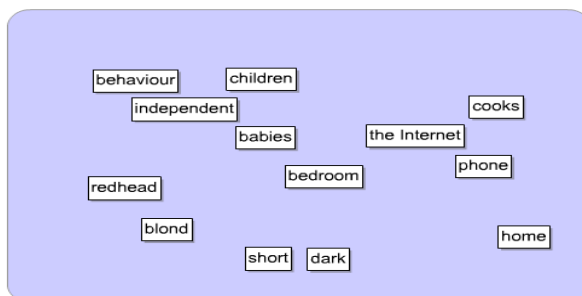

Obrázok 17 Listening- Exercise 1

Prameň: <http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/family/exercise1.html>

Nasledujúce cvičenie zahŕňa 13 slov. Je to fáza prvého počúvania (while-listening). Vyučujúca si so žiakmi prejde všetky slová v cvičení a ubezpečí sa, že im žiaci rozumejú. Následne si žiaci pustia nahrávku dlhú 1:38 min. Ich úlohou nie je sústrediť sa na hlavnú myšlienku nahrávky, ale snažiť sa zistiť, ktoré z uvedených slov sa v nahrávke vyskytujú. Označia tie slová, ktoré zachytia počas počúvania. 7 slov z 13 uvedených slov sa v nahrávke vyskytujú a to : *home, dark, redhead, independent, cooks, children, the Internet*. Je potrebné podotknúť, že rýchlosť hovoreného slova v tejto nahrávke je bežná, čiže pre žiakov prvého ročníka rýchla. Vyučujúca ich musí povzbudiť, že pri počúvaní tejto nahrávky nejde o hlavnú podstatu, ale o zachytenie slova a zvyknutie na danú intonáciu a rýchlosť hlasu v nahrávke. Nie všetci žiaci zvládli toto cvičenie úspešne. Spolu s ostatnými žiakmi a vyučujúcou prídu na to, ktoré slová sa v nahrávke naozaj vyskytli. Na tejto stránke je k dispozícii celý text, kde si žiaci môžu naozaj overiť či tam naozaj boli iba dané slová. Avšak nie je nutné robiť túto činnosť pred nasledovným cvičením.

Click on the words you hear

Obrázok 18 Listening- Exercise 2

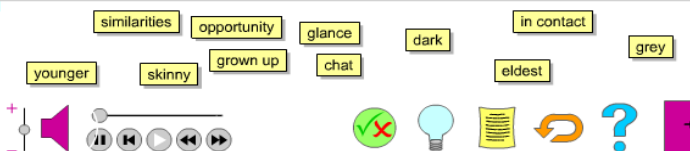
Prameň: <http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/family/exercise2.html>

Tretie cvičenie je o druhom počúvaní tej istej nahrávky. Tu však vyučujúca navrhne žiakom, aby si nahrávku najprv iba vypočuli a sústredili sa na hlavnú myšlienku. Následne si spoločne prečítajú a vysvetlia slová nachádzajúce sa pod textom. Niektoré slová sú pre žiakov nové. Všetky slová si zapíšu do zošitov. Vhodnou aktivitou pred ďalším počúvaním je vytváranie vlastných viet na dané slová. Každý žiak vytvorí jednu vetu na dve slová určené vyučujúcou. Spoločne si ich prečítajú a skontrolujú. Teraz prichádza na rad ďalšie počúvanie nahrávky počas ktorej žiaci dopĺňujú slová do prázdnych miest tak ako to počujú v nahrávke. Túto nahrávku si pustia ešte raz. Všetci žiaci zvládli toto cvičenie bez väčších problémov.

Complete the text then listen to check your answers

So, what about my children? Well, they are [] now and live away from home so I make the most of any [] I have to spend time with them. Fortunately, the Internet makes it very easy to stay [] and we [] every day by email or Messenger. The [] two are at university here in the UK and the [] runs her own business in France.

So what are they like? Who do they take after? At first [], they look very different from one another and their parents. Its only occasionally in a photo that you can see the [], a look or a gesture. My first daughter is a very tall, [] redhead with her fathers big blue eyes. My son is also tall with the same blue eyes but is quite []. My second daughter has dark hair like her brother but my [] eyes. Shes the one who looks most like me.

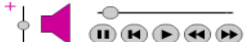

Obrázok 19 Listening- Exercise 3

Prameň: <http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/family/exercise3.html>

Posledné cvičenie zahŕňa 10 fráz, ktoré majú žiaci pospájať tak ako boli spomenuté v nahrávke. Najprv sa žiaci pokúsia pospájať slová tak, aby im vznikli frázy, ktorými sú si istí. Následne si vypočujú nahrávku ešte raz a pospájajú zvyšné slová. Správnosť ich odpovedí si overia ikonou v zelenom krúžku. Všetky nové výrazy si zapíšu do zošitov.

 Listen again and match up the expressions

they grow	after?
the teenage	contact
live away	business
make the most	of any opportunity
to stay in	in common
runs her own	up too quickly
Who do they take	years
lots of things	up in France.
an easy contact	with people
they were brought	from home

Obrázok 20 Listening- Exercise 4

Prameň: <http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/family/exercise4.html>

Vyučujúca im dovoľí pustiť si nahrávku poslednýkrát a upozorní ich, aby sa sústredili na detaily ohľadom počtu detí, ich vzhľadu atď. Následne im kladie otázky týkajúce sa detailných informácií z nahrávky. Hoci žiaci počuli nahrávku niekoľkokrát, sústredili sa na úlohy, ktoré im boli zadané v jednotlivých cvičeniach. Posledné počúvanie je o opakovaní a doplnení zvyšných informácií. Kladenie jednoduchých otázok vyučujúcu ubezpečí o správnom pochopení nahrávky žiakmi.

*Tipy na domácu úlohu:

1. Vytvoriť vety na všetky frázy z posledného cvičenia.
2. Vytvoriť krátky príbeh o sebe a svojej rodine použitím 13 slov z druhého cvičenia.

3.5 Vyučovacia hodina V.

Príprava hodiny

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 2.A

Predmet: anglický jazyk

Téma: dialógy – Na recepcii

Cieľ vyučovacej hodiny:

kognitívne- oboznámiť žiakov s novou slovnou zásobou. Ponúknuť žiakom frázy, ktoré sa najčastejšie používajú na recepcii.

afektívne- pochopiť dôležitosť vytvárania dialógov pre ich následné využitie v praxi.

psychomotorické- umožniť rozvíjať svoje schopnosti pomocou modernej technológie a vytvárať svoje vlastné dialógy, ktoré môžu ako žiaci odbornej školy využívať aj v praxi.

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná hodina

Organizačná forma: individuálna, skupinová

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, fixačná metóda

Medzipredmetové vzťahy: informatika

Učebné pomôcky: internet:

<http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-check-in-out.htm>, počítač, zošit

Vyučujúca vykoná bežné organizačné úkony a následne oboznámi žiakov druhého ročníka s témou vyučovacej hodiny. Žiaci tohto ročníka študujú v odbore Hotelová akadémia a práve preto je pre nich komunikácia v tejto oblasti viac než nutnosťou. Často sa stáva, že sa na bežné precvičovanie komunikácie medzi čašníkom /recepčným a hosťom zabúda. Študenti tejto školy sa často v praxi stretávajú s problémami ako správne, vhodne a hlavne slušne komunikovať s hosťom na recepcii alebo v reštaurácii. Je potrebné s nimi precvičovať rôzne autentické situácie, aby boli schopní správne reagovať aj v reálnom živote.

Táto hodina nie je prvou vyučovacou hodinou kedy vyučujúca precvičuje so žiakmi dialógy na podobnú tému. Bez vhodne zvolenej slovnej zásoby a fráz nie je možné žiakom ponúknuť pomoc pri vytváraní vlastných dialógov. Práve preto im vyučujúca vždy ponúkne možné frázy, ktoré sú pre žiakov druhého ročníka veľkou pomocou. Tento vyučovací proces sa koná v triede, kde je k dispozícii dataprojektor. Učiteľka žiakom pomocou dataprojektora predstaví niekoľko fráz ako sa ubytovať v hoteli (check in) a odhlásiť (check out) z hotela. Rozhovor prebieha medzi recepčným a hosťom na recepcii.

Internetová stránka <http://www.englishclub.com/english-for-work> ponúka niekoľko konverzačných pomôcok (slovná zásoba, dialógy) týkajúcich sa rôznych odvetví, kde žiaci potrebujú ovládať základné frázy k správne vyjadreniu sa v anglickom jazyku. Sekcia *English for Hotel Staff* zahŕňa slovnú zásobu, frázy a dialógy týkajúce sa konverzácie v hoteli. Vyučujúca na tejto hodine využíva hlavne internetový odkaz <http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-check-in-out.htm>. Stránka ponúka aj slovnú zásobu k danej téme (<http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-vocabulary.htm>) a následný kvíz (<http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-vocabulary-quiz.htm>), avšak je na vyučujúcom či zvolí práve takúto formu.

Pomocou dataprojektora učiteľka žiakom ukáže základne frázy pri *Check in* a *Check out* na recepcii. Sú to možné otázky a frázy, ktoré sa najčastejšie využívajú pri komunikácii medzi hosťom a recepčným. Najprv si frázy spoločne prečítajú a vysvetlia. Je vhodné dať dostatok priestoru na zlepšenie správnej výslovnosti. Práve toto je najčastejším problémom pri komunikácii našich žiakov v reálnom živote. Je na vyučujúcej ako dlho precvičuje výslovnosť jej žiakov. Čím je to častejšie, tým je tam väčšia šanca na úspešne zvládnutie správnej výslovnosti a tým aj odbúravanie akejsi zábrany a ostychu rozprávať v anglickom jazyku.

Check In

Front Desk Receptionist

- What name is the reservation under?
- How long will you be staying?
- Are you planning on checking out tomorrow?
- I'm afraid you can't check in until after 4:00 pm.
- What type of vehicle are you driving?
- Do you know the license plate number of your vehicle?
- Complimentary breakfast is served in the lobby between 8 and 10 am.
- I'll give you two room keys.
- The dining room is on the main floor at the end of the hall.
- The weight room and sauna are on the top floor.
- Just call the front desk if you need any extra towels or pillows.

Guest

- We have a reservation under Jill McMann.
- Do you have any vacancies?
- Is the hotel booked, or can we get a room for tonight?
- How do we get to our room from here?
- Is it okay to park out front?
- What time is the pool open until?
- What time is breakfast served at?
- Is it too early to check in?
- Can we get a wake-up call?
- When is check out time?

Check Out

Front Desk Receptionist

- Are you ready to check out?
- What room were you in?
- How was your stay?
- Was everything satisfactory?
- Will you be putting this on your card?
- And how will you be paying for this?
- Would you like to speak to the hotel manager on duty?
- I'll just need your room keys, please.
- Enjoy the rest of your holiday.
- Have a safe trip home.

Guest

- We're checking out of room 401.
- Sorry we're a bit late checking-out.
- I'm afraid we overslept/slept in.
- We really enjoyed our stay.
- We have a few complaints.
- We'll be back next time we're in town.

Obrázok 22 Check in and Check out

Prameň: <http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-check-in-out.htm>

Ak si je vyučujúca istá, že žiaci zvládajú zvládajú výslovnosť všetkých slov a správne porozumeli význam týchto fráz, môže prejsť na ďalšiu časť vyučovacej hodiny. Predtým ako budú žiaci sami produkovať svoje vlastné dialógy, je dobré im ponúknuť nejaký vzor ako komunikovať s hosťom.

Sample Conversation

Double-click the left button (>) to start. Click the middle button to stop. Click the right button to pause. Click it again to continue.

- Receptionist:** Hi there. Are you checking out now?
- Guest:** Yes, sorry. I know we're a few minutes late.
- Receptionist:** That's no problem. It's always really busy at check out time anyway.
- Guest:** Oh, really. The last hotel we stayed in charged us for a late check out.
- Receptionist:** The hotel isn't booked this week, so it's not a problem. How was everything?
- Guest:** The room was great. The beds were really comfortable, and we weren't expecting our own fridge.
- Receptionist:** I'm glad you liked it.
- Guest:** The kids were disappointed that the pool wasn't open this morning, though.
- Receptionist:** I apologize for that. We can't get a cleaner in any earlier than 10 am.
- Guest:** Well we had a nice swim last night anyhow.
- Receptionist:** Will you be putting this on your credit card?
- Guest:** No. I'll pay cash.
- Receptionist:** OK. So the total comes to \$123.67, including tax.
- Guest:** I thought it was \$115 even. That's what they said yesterday when we checked in.
- Receptionist:** Yes, but there is an extra room charge on your bill.
- Guest:** Oh, I forgot. My husband ordered a plate of nachos. Sorry.
- Receptionist:** No problem. So...from \$140, here's your change. Now, I'll just need to ask you for your room keys.

Obrázok 23 Conversation

Prameň: <http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-check-in-out.htm>

Táto komunikačná situácia je dlhá 01:09 min. Je dostačujúcou pomôckou pre študentov, aby si spravil obraz ako má asi takýto dialóg vyzerat' a čo má zahŕňať. Vyučujúca žiakom pustí nahrávku podľa potreby. Vzhľadom k tomu, že žiaci majú na tabuli k dispozícii aj text, tým lepšie význam konverzácie pochopia. Odporúča sa dialóg prehrať po prvýkrát bez textu, aby sa žiaci snažili zachytiť hlavnú myšlienku konverzácie a dokázali si ju predstaviť. Je potrebné rozvíjať aj predstavivosť žiakov, čím sa dosiahne väčšia a hlavne efektívnejšia produktivita na vyučovacom procese. Ak sa vo vzorovej komunikácii vyskytujú nejaké nové slová alebo slovné spojenia, žiaci s menšou pomocou vyučujúcej prídu často sami na to, čo dané slovo znamená.

Pre overenie správneho pochopenia konverzačnej situácie je na stránke k dispozícii aj krátky overovací kvíz s tromi otázkami.

Check your understanding

- 1 Why does the guest apologize when she arrives at the front desk?
- 2 Which of the following did the woman's family NOT like about the hotel?
- 3 What was the woman charged for besides the room rate?

Obrázok 24 Quiz

Prameň: <http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-check-in-out.htm>

Teraz prichádza na rad samotné vytváranie dialógov žiakmi. V tejto skupine sa nachádza 15 žiakov. Vzhľadom k tomu, že v skupine nie je párný počet žiakov, vyučujúca vytvorí 6 dvojíc a jednu trojicu. Je vhodné zmiešať slabších žiakov so žiakmi, ktorí by ich mohli naviesť na správnu cestu vytvárania svojich viet v dialógu. Učiteľka žiakov celý čas pozoruje. Nesmie dôjsť k prípadu, že vo dvojici pracuje na dialógu iba jeden zo žiakov, zatiaľ čo ten druhý iba pasívne čaká na výsledok. Je na vyučujúcej aké dvojice zvolí. Žiaci majú k dispozícii pomocné otázky a frázy, ktoré im boli prezentované na začiatku hodiny. Majú vytvoriť konverzáciu pozostávajúcu najmenej z 20 viet a majú na to 15 minút. Vopred sú oboznámení s tým, že po krátkej prestávke príde na rad prezentovanie vlastných dialógov na nasledujúcej vyučovacej hodine. Ak sa pri vytváraní vyskytne nejaký problém, vyučujúca svojich žiakov navedie k správne vyriešeniu komplikovaných slovných spojení a viet.

Cieľom tejto hodiny bolo poukázať na dôležitosť počúvania konverzačnej situácie, ktorá slúži ako príklad pre žiakov k vytváraniu svojich vlastných situačných dialógov. Žiaci tejto odbornej školy sa v takýchto situáciách vyskytujú viac než často, preto je nutné s nimi precvičovať tvorenie dialógov.

Po krátkej prestávke, žiaci majú čas na precvičovanie svojich dialógov vo dvojiciach a následne ich prezentujú pred celou triedou. Je vhodné úlohy vo dvojiciach aj vymeniť, čím sa dosiahne lepšie a efektívnejšie konverzovanie na danú tému.

*Tipy na domácu úlohu:

1. Vytvoriť vlastný dialóg medzi hosťom a recepčným. Úlohou žiakov je vyriešiť problém nezaplatenia za všetky služby, ktoré hosť využil. Žiaci majú vhodným spôsobom vysvetliť zákazníkovi ktoré služby využíval a vyúčtovať mu ich.
2. Vymyslieť konverzačnú situáciu na recepcii medzi hosťom a recepčným. Na nasledujúcej vyučovacej hodine sa vyberú tie najzaujímavejšie a následne sa budú vytvárať dialógy na danú tému vo dvojiciach.

3.6 Vyučovacia hodina VI.

Príprava hodiny

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 3.B/C

Predmet: anglický jazyk

Téma: Prípady Sherlocka Holmesa – počúvanie a čítanie s porozumením

Cieľ vyučovacej hodiny:

kognitívne- Oboznámiť žiakov s novou slovnou zásobou a gramatickými tvarmi.

afektívne- pochopiť dôležitosť rozvíjania jazykových zručností- počúvania a čítania s porozumením.

psychomotorické- zvládnuť prerozprávať príbeh za pomoci predchádzajúcich aktivít na rozvíjanie jazykových zručností.

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná hodina

Organizačná forma: skupinová, individuálna

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, fixačná metóda

Medzipredmetové vzťahy: slovenský jazyk a literatúra

Učebné pomôcky: kniha- New Headway Intermediate, Student's book 4th edition, Liz and John Soar,Oxford, zošit, CD, prehrávač.

Táto vyučovacia hodina prebieha v triede. V triede sa nachádza 15 študentov. Preto má vyučujúca možnosť poprosiť žiakov, aby nesedeli vo dvojiciach. Každý žiak sedí sám čo ho núti k väčšej koncentrácii a aktivite počas vyučovacieho procesu. Vyučujúca ich oboznámi z témou hodiny. Cieľom tejto vyučovacej hodiny je precvičovať čítanie a počúvanie s porozumením a následne zvládnuť cvičenia týkajúce sa počúvaného textu a textu, ktorý sa nachádza v knihe. Rozvíjanie týchto jazykových zručností prebieha za pomoci príbehu *The Three Students* z knihy *The Adventure of Sherlock Holmes*. Tento príbeh sa nachádza v knihe Headway Intermediate na strane 90 a 91. Na úplne pochopenie a pri získaní väčšej efektivity je vhodné využiť na túto tému dve vyučovacie hodiny.

Hneď v úvode hodiny vyučujúca kladie žiakom otázky týkajúce sa Sherlocka Holmesa:

- 1) Where did Sherlock Holmes live?
- 2) What was his job?
- 3) In what century did his first stories appear?
- 4) Who helped him in all his adventures?

Nápomocné otázky k téme sa nachádzajú v prvom cvičení na str.90. Celý príbeh je rozdelený do štyroch častí. Prvá, druhá a tretia časť sa týka čítania s porozumením a štvrtá, posledná časť, je formovaná na počúvanie s porozumením. V cvičení 3 na str. 90 je úlohou žiakov odpovedať na 8 otázok týkajúcich sa prvej časti textu s názvom *Who copied the exam questions?* Študenti si najprv prečítajú otázky, potom sa vyučujúca opýta či rozumejú týmto otázkam a až tak prejdú k samotnému čítaniu textu. Ak sa v texte vyskytnú nejaké nové slová, vyučujúca svojich žiakov navedie k správne pochopeniu novej slovnej zásoby. Následne je vždy vhodné použiť nové slovo vo vete, ktorú žiak sám vytvorí. Vyučujúca upozorní žiakov pred čítaním textu, aby sa nesústredili na tých 6 slov, ktoré sú zvýraznené. Je viac ako pravdepodobné, že ich nepoznajú, ale k tomu sa vrátia v cvičení 6. Nechá žiakom časový priestor na rýchle prečítanie textu. Potom ich usmerňuje upozornením, že sa majú vrátiť k daným otázkam v cvičení 3. Dôležité je, aby sa sústredili na nájdenie približnej informácie z otázky v texte a až tak sa pozorne sústredili na danú vetu v krátkom texte. Žiaci majú na vypracovanie týchto otázok 5-7 minút. Záleží od jazykovej úrovne žiakov, čo býva často veľký problém. V jednej skupine sa nachádzajú študenti s najmenej dvoma jazykovými úrovňami. Je len na vyučujúcom akú úroveň textu zvolí na takúto aktivitu. Toto cvičenie nepredstavovalo pre žiakov tretieho ročníka žiaden väčší problém a úspešne ho zvládli.

Štvrté cvičenie sa týka druhej časti textu s názvom *Looking for clues*. Pred samotným čítaním textu vyučujúca žiakov vyzve k opísaniu obrázka, ktoré sa nachádza nad textom na str. 90. Kreslený obrázok zreteľne znázorňuje miestnosť, ktorá je opisovaná v druhej časti textu. Práve preto sa majú žiaci pred čítaním sústrediť na opis daného obrázka.

Učiteľka vyvolá niekoľko žiakov k opisu a kladie im pri tom nápomocné otázky typu:

- 1) Who is in the room?
- 2) What is Sherlock doing?
- 3) What is on the table?

...

Žiaci si pred čítaním druhej časti prečítajú 7 viet vo štvrtom cvičení. Ich úlohou je zistiť či sú tieto vety pravdivé alebo nepravdivé. Ak sú niektoré nepravdivé, majú ich podľa textu opraviť. Žiaci si prečítajú text. Potom sa vrátia k vetám vo štvrtom cvičení. Ceruzou si vyznačia v texte vety, ktoré im podávajú čiastočnú informáciu o každej z týchto viet. Následne sa pozorne sústreďujú na vety v texte a zisťujú či sú vety vo štvrtom cvičení pravdivé alebo nie. Vety, ktoré neboli pravdivé opraví tak, aby významovo sedeli s textom. Ani toto cvičenie pre žiakov nepredstavuje žiaden problém. Avšak slovo *lump* nepoznajú. Všimli si ho už v prvej časti textu. Vyučujúca sa opýta či vedia odhadnúť význam tohto slova. Vzhľadom k tomu, že k textu je priložený aj obrázok, študenti si vlastne iba overili svoj správny úsudok.

Piate cvičenie sa sústreďuje na tretiu časť tohto príbehu *The three suspects*. Žiaci si prečítajú tretiu časť príbehu. Ich úlohou je sústrediť sa na hlavnú myšlienku v texte. Otázky v cvičení sú typu:

- 1) What motives did each of the students have?
- 2) Who do you think copied the papers?
- 3) What was the reason of copying them?

Z krátkeho článku nie je pre žiakov ťažké vyčítať odpovede na tieto otázky. Základom je, aby sa žiaci pri čítaní nesústredili na každé slovo, ale aby sa koncentrovali na celkovú

podstatu. Je vhodné, aby vyučujúca kládla žiakom aj ďalšie otázky a tým overila správnosť pochopenia tohto krátkeho článku.

Teraz prichádza na rad samotné počúvanie s porozumením. Nahrávka obsahuje poslednú, štvrtú časť, ktorá je aj rozuzlením záhady rozoberanej v predchádzajúcich častiach. Vyučujúca pustí svojim žiakom nahrávku trvajúcu 09:47 minút. Poradí žiakom sústrediť sa na hlavnú myšlienku a rozuzlenie záhady. Nasledovne sa žiaci presunú k cvičeniu 6, kde sa nachádza 6 otázok týkajúcich sa nahrávky a tým aj záveru detektívneho príbehu. Žiaci si veľmi pozorne prečítajú otázky a odpovedajú na tie, ktoré sú im jasné z prvého počúvania. Vyučujúca im nahrávku pustí ešte raz. Vzhľadom k tomu, že žiaci už vedia na ktoré informácie sa majú sústrediť, je pre nich jednoduchšie zachytiť správne odpovede. Po druhom pustení nahrávky, si spolu s vyučujúcou overia správnosť svojich odpovedí. V knihe na str. 130 sa nachádza celý prepis nahratého textu, kde si majú žiaci možnosť overiť svoje odpovede aj takouto formou.

Vyučujúca sa so žiakmi vráti späť k slovám, ktoré sú v prvej a druhej časti príbehu zvýraznené: *acquaintance, agitated, irritably, scandal, disturbed, lump, stand on tiptoe*. Žiaci sú schopní domyslieť si význam slov z textu. Učiteľka ich len usmerní. Následne majú žiaci za úlohu vytvoriť vlastné vety na každé slovo, aby si precvičili používanie týchto výrazov a zároveň si ich lepšie osvojili.

Záverečná časť tejto vyučovacej hodiny sa zaoberá stručným prerozprávaním detektívneho príbehu. Aby sa predchádzalo pasivite u niektorých žiakov, je vhodné do tejto aktivity zapojiť všetkých žiakov. Jeden žiak začne prvou vetou a druhý žiak bude v rozprávaní príbehu pokračovať ďalšou vetou. Dôležité je, aby každý žiak povedal iba jednu vetu a tým dal priestor aj ostatným žiakom. Ak sa vo vyjadrovaní objavia gramatické chyby alebo zlá výslovnosť, učiteľka ich upozorní a nabáda k oprave. Žiaci využívajú jednoduché vety a snažia sa vyhnúť komplikovaným skladbám viet.

Cieľom tejto vyučovacej hodiny bolo sústrediť sa na rozvíjanie jazykových kompetencií a to čítania a počúvania s porozumením a rozprávania.

*Tipy na domácu úlohu:

1. Využiť novú slovnú zásobu na napísanie krátkeho vlastného detektívneho príbehu.
2. Vyučujúca rozdelí žiakov do dvojíc. Žiaci majú za úlohu vymyslieť dialóg medzi vyšetrujúcou a podozrivou osobou z lúpeže. Ich fantázia je pomerne veľká, a preto nemajú problém vytvoriť komunikačnú situáciu na túto tému. Dialóg má obsahovať najmenej 10 otázok a 10 odpovedí. Žiaci svoje dialógy predvedú na nasledujúcej vyučovacej hodine.

4 MOTIVAČNÉ CVIČENIA NA POČÚVANIE A ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Otázka ako motivovať študentov k lepším výkonom počas vyučovania je asi najčastejšie kladenou otázkou pre každého učiteľa. Študentom nestačí iba podať fakt a vysvetlenie, že cudzí jazyk budú potrebovať nielen počas štúdia na škole, ale hlavne po absolvovaní tohto štúdia. Dohovárania tohto typu často končia posmeškami zo strany žiakov a nechápavým kývaním hlavy zo strany učiteľa. Cudzí jazyk sa dá žiakom priblížiť hlavne prostredníctvom kultúry, zvykov a mentality ľudí žijúcich v danej cudzej krajine. Žiaci majú radi cudzí jazyk a chcú sa ho učiť ak im vyučujúci ukáže ako sa správne učiť a hlavne si aj niečo zapamätať.

Pomocou zaujímavých posluchového cvičení, textov, nahrávok a videí sa môže vyučovacia hodina stať efektívnou a motivačnou pre študentov. Je len na vyučujúcom akým spôsobom to dosiahne. Direktívny spôsob zo strany učiteľa, množstvo nezáživných gramatických cvičení, nezaujímavé texty, staromódne obrázky či dokonca zlá kvalita nahrávok žiaka iba demotivuje a znechutí k želanej aktivite počas vyučovania. Existuje množstvo zaujímavých a motivačných cvičení na precvičovanie všetkých jazykových kompetencií. Dôležité je, aby si každý učiteľ sám vyhladal a vyskúšal takéto cvičenia predtým ako ich začne prezentovať na vyučovacej hodine. Niekoľko takýchto cvičení ponúka aj táto posledná kapitola.

4.1 Motivačné cvičenia

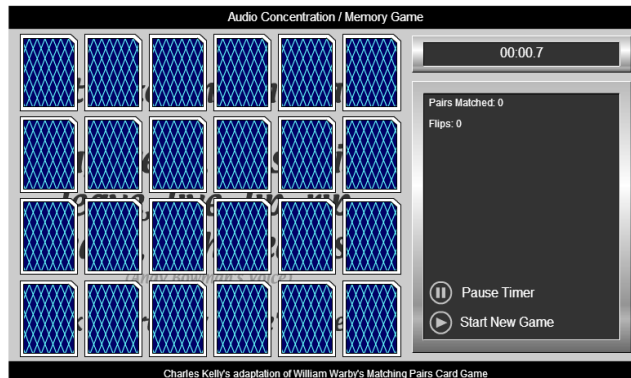
1. Internetová stránka <http://www.storynory.com/> ponúka rôzne príbehy a rozprávky. K dispozícii je text s nahrávkou. Výber je dosť široký, aby mohol zaujať každú vekovú kategóriu.

Obrázok 25 Storynory

Prameň: <http://www.storynory.com/>

2. Na precvičovanie koncentrácie pri počúvaní je vhodná internetová stránka <http://www.manythings.org/ac/>. Obsahuje niekoľko druhov cvičení na rozoznanie slov, ktoré znejú podobne, spájanie slov v rovnakej kategórii a iné. Tieto cvičenia sú prezentované formou pexesa.

Obrázok 26 Memory game

Prameň: <http://www.manythings.org/ac/leap.html>

3. Počúvanie krátkych príbehov za pomoci textu napomáha pri rozvíjaní receptívnych jazykových zručností. Tento príbeh je krátkou verziou knihy Chrám Matky Božej v Paríži. Na konci tohto videa sa nachádza 11 otázok na overenie správneho pochopenia krátkeho príbehu.

Story: Eternal Love
 John Denver - Grandma's Feather Bed
 About the N [n] Pronunciation (map, hammer, bottom)

A long time ago, an evil witch in anger, cast a spell upon a poor, innocent woman who was pregnant. The outcome of the spell resulted in the birth of an abnormal baby in the year of 1549. Being left upon the steps of the Cathedral in Notre Dame France, Quasimodo was raised by a selfish, old priest who treated him like a slave. Growing up behind closed doors, no one ever saw him. There was such mystery surrounding his life.

Click the "full screen button" and you don't need to sit so close to your computer screen.
 Remember, you can pause the video when you need to.

ESL Videos
 Categories
 About Things
 Basics
 Business English
 Comedy
 Culture
 Dialogues / Dialogs
 Grammar
 How to Do Something
 Idioms
 International English
 Interviews
 Lessons
 Listening
 News
 Playlists
 Pronunciation
 Reading
 Slang
 Songs
 Spelling
 Stories
 Tips
 Travel
 Uncategorized
 Videos with Subtitles
 Videos with Transcripts
 Vocabulary
 Websites
 Writing

Obrázok 27 Eternal Love

Prameň: <http://www.manythings.org/b/e/2929/>

4. Sprievodca pri čítaní novín, ktorý vysvetlí a prečíta každý článok na obrazovke nájdete na stránke <http://thewclc.ca/edge/>. Kliknutím na daný text v novinách sa otvorí ďalšie okno týkajúce sa článku.

On My Own
 Classified Ads
 32 Apts. for Rent
 1 BR/1M apt at 638 George St. W. Forges. Second story, lot of windows. \$650 includes heat. Call 252-4776.
 1 BR/1M APT located in downtown Forges. Refurbished apartment. Phone 427-9660 between 9 and 5, Mon - Fri.
 SMALL BACHELOR apt in Elora 5325omb. 844-5565

Consumer Aware
 Health Feature
 Less meat more beans
 CUTTING BACK ON MEAT
 Most people think we need to eat meat or fish to get protein. Meat and fish do contain protein but they are expensive. There are many less expensive foods that also contain protein. Good Non-Meat Sources of Protein: milk, cheese, eggs, split peas, chick peas, kidney beans, pinto beans, navy beans, dried or

Street Safety

Missing Work

Paying a Utility Bill
 account number
 200-123852
 amount due on or before due date
 110.29

contest winners
 feedback
 guided tour
 back issues credits

Obrázok 28 The learning Edge

Prameň: <http://thewclc.ca/edge/issue4/index.html>

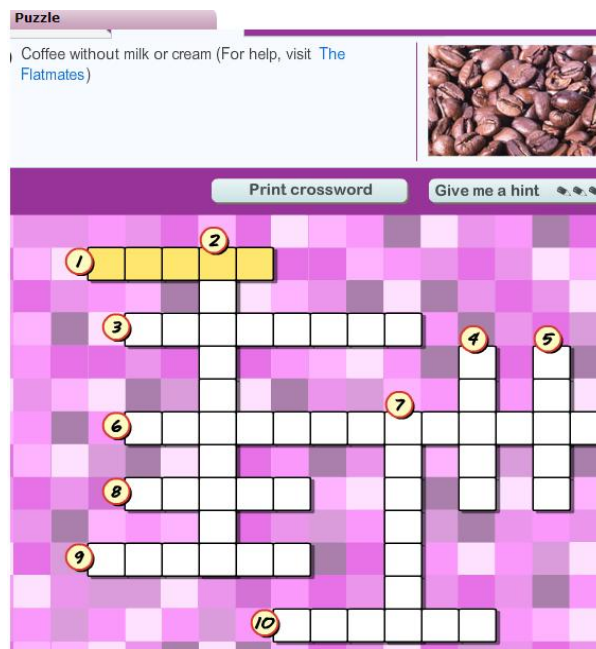
5. Rôzne cvičenia na počúvanie a čítanie s porozumením nájdete na stránke <http://www.agendaweb.org/listening/>. Sú rozdelené podľa jazykových úrovní a tém.

⇨ HOME ⇩	elementary	lower intermediate	intermediate	upper intermediate	advanced
intermediate listening exercises from ESL-LAB.COM these exercises require free realONE .					
a day at school			listen and read		text completion
apartments for rent			listen and read		text completion
business communicat.			listen and read		text completion
college life			listen and read		text completion
daily schedule			listen and read		text completion
answering machine			listen and read		text completion
dvd movie rentals			listen and read		text completion
a fun day			listen and read		text completion
getting around tokyo			listen and read		text completion
happy birthday			listen and read		text completion
heavenly pies restaur.			listen and read		text completion
family activities			listen and read		text completion
family relationships			listen and read		text completion
hotel reservations			listen and read		text completion
immigration and cust.			listen and read		text completion
lost in the crowd			listen and read		text completion
phone message			listen and read		text completion
randall's introduction			listen and read		text completion
rental shop			listen and read		text completion
shopping for the day			listen and read		text completion
sightseeing in town			listen and read		text completion
snack time			listen and read		text completion
spending money			listen and read		text completion

Obrázok 29 Listening exercises

Prameň: <http://www.agendaweb.org/listening/intermediate.html>

6. Ak učiteľ potrebuje odľahčiť atmosféru na hodine (po náročnom gramatickom čase), osemsmernovky sú skvelým prostriedkom ako prebudiť študentov. Ponúka ich aj stránka <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/quizzes/>.

Obrázok 30 Crossword

Prameň: http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/quizzes/crossword/130322_crossword_coffee.shtml

7. Počúvanie inštrumentálnej hudby zlepšuje koncentráciu a sústredenie žiakov. Je dôležité vybrať správnu skladbu, aby sme predišli opaku toho čo chceme u žiakov dosiahnuť a to je „spánok“ na vyučovacej hodine. Za úspech sa považuje ak učiteľ vyberie vhodný typ hudby, žiak sa sústreďí a aktívne pracuje a tým sa eliminujú rušivé

zvuky v triede. Vhodný typ hudby na písanie slohových prác, vypracovávanie gramatických cvičení a cvičení na čítanie s porozumením nájdete aj na stránke <http://www.youtube.com/>.

Study Music Project je hudba komponovaná práve na koncentráciu. Je nevtieravá a hlavne neruší pri sústredení na danú aktivitu.

Obrázok 31 Study Music Project

Prameň: <http://www.youtube.com/watch?v=-EUH2kI2myE>

ZÁVER

Počúvanie je jednou zo štyroch jazykových zručností. Je to proces, pri ktorom žiak dokáže prijať veľké množstvo nových informácií a poznatkov, pochopiť podstatu, vytvoriť si názor a upraviť svoje hodnoty. Čítanie s porozumením je ďalšou zo štyroch základných jazykových zručností a kompetencií, ktoré je potrebné zvládnuť na dosiahnutie produktivity u žiakov. Obidve tieto zručnosti si vyžadujú sústredenie, pozornosť a v nemalej miere aj správnu techniku.

Táto práca ponúka niekoľko možností ako zručnosť počúvať a čítať s porozumením zdokonaľiť. Prvá kapitola uvádza dva základné typy počúvania s porozumením a najbežnejšie problémy vyskytujúce sa pri tejto aktivite počas vyučovacej hodiny. Existuje množstvo faktorov, ktoré ovplyvňujú zlé alebo žiadne pochopenie zvukového materiálu. Prvá podkapitola ponúka niekoľko druhov cvičení na rozvíjanie počúvania s porozumením. Druhá kapitola sa zaoberá rozvíjaním čítania s porozumením a taktiež ponúka niekoľko druhov cvičení na rozvíjanie tejto zručnosti aj so stratégiami ako ich úspešne zvládnuť. Tretia kapitola predstavuje detailný opis šiestich vyučovacích hodín, ktoré sa reálne uskutočnili na Súkromnej strednej odbornej škole Pod Kalváriou 36 v Prešove a to v triedach 1.A, 2.A/B a 3.B/C. Posledná kapitola ponúka motivačné cvičenia na počúvanie a čítanie s porozumením. Vo veľkej miere sú využité internetové zdroje. Využívanie informačno-komunikačných technológií na vyučovaní zefektívňuje samotný vyučovací proces.

Cieľom tejto práce bolo ponúknuť hlbší náhľad do problematiky rozvíjania receptívnych komunikačných zručností a zároveň predstaviť detailný popis vyučovacích hodín anglického jazyka.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. Encounters in the UK. [online]. [15.2.2013] internet: <<http://www.englishclub.com/esl-videos/encounters-in-the-uk/index.htm>>
2. Hotel check in/ check out. [online]. [16.2.2013] internet: <<http://www.englishclub.com/english-for-work/hotel-check-in-out.htm>>
3. Larsen-Freeman, D. 2000. Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. ISBN 0194355748.
4. Listening for the gist. [online]. [15.2.2013] internet: <http://www.activelp.net/a/02a04_b1_01.php>
5. New York City. [online]. [12.2.2013] internet: <<http://www.elcivics.com/new-york-city.pdf>>
6. New York Nicknames. [online]. [12.2.2013] internet: <<http://www.esolcourses.com/content/topics/the-usa/us-cities-and-their-nicknames/new-york/new-york-nicknames-listening.html>>
7. My family. [online]. [15.2.2013] internet: <<http://www.carolinebrownlisteninglessons.com/index.html>>
8. Straková, Z. 2006. Introduction to Teaching English as a Foreign Language. Prešov: PU
9. Soars, J. and L. Gondová, D. 2012. New Headway. Intermediate Student`s Book. Fourth edition. Oxford University Press. ISBN 978-0-19-477046-0
10. Straková, Z. Cimermanová, I. 2009. Teaching and learning English language. Prešov: PU. ISBN 80-8068-340-9
11. Taxi driver. [online]. [12.2.2013] internet: <<http://www.elcivics.com/state-lessons/taxi-driver.pdf>>